AKTUALITEITEN

2000 ANTWERPEN 1
TIJDSCHRIFT

B.A.S.T.T. vzw
Stadsschouwburg
Meistraat, 2
2000 Antwerpen
(03) 231 97 50

verschijnt driemaandelijks
verantwoordelijke uitgever
Dré Darden, Campinaweg 10, 2960 St-Job-in-'t Goor

Jerôme Maeckelbergh
Rijke Beukelaertstraat 8
B-2000 Antwerpen 1

BASTT vzw

nummer 46 – februari '93

Een Wandeling in het Bos, met Dries Wieme en Herman Verschelden (foto: Norbert Maes)

Aan dit nummer werkten mee:

Julleke Cammans – Dré Darden – Ivo Kersmaekers – Rose Werckx

DRIES WIEME

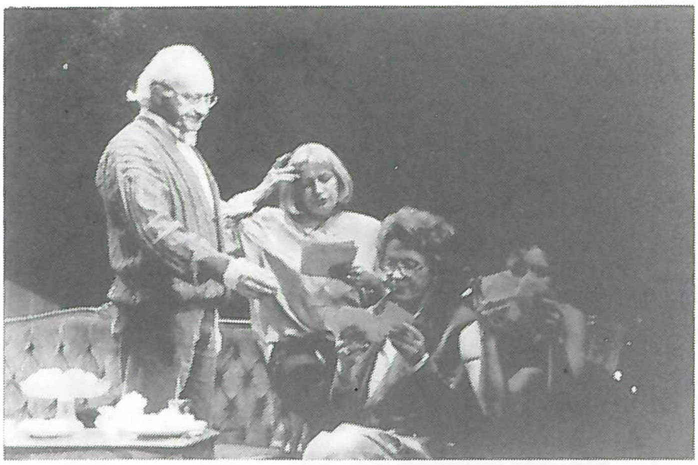

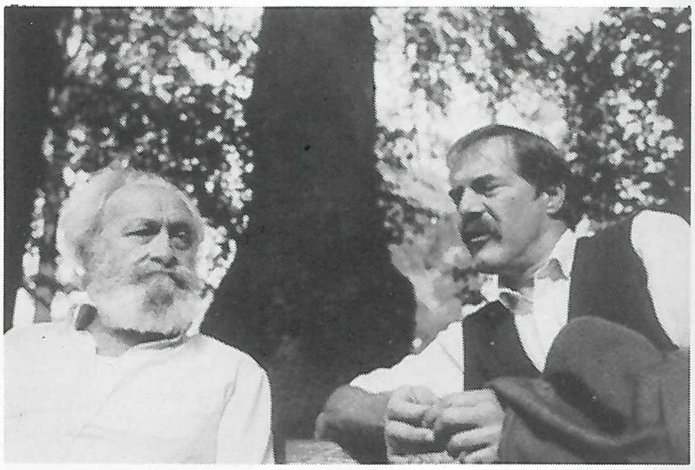

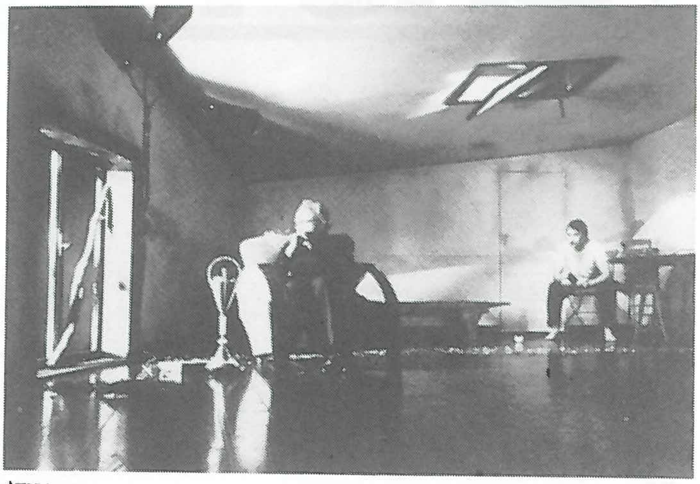

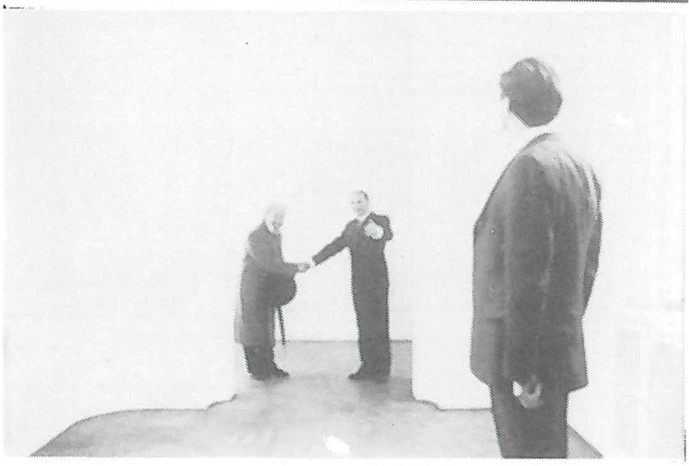

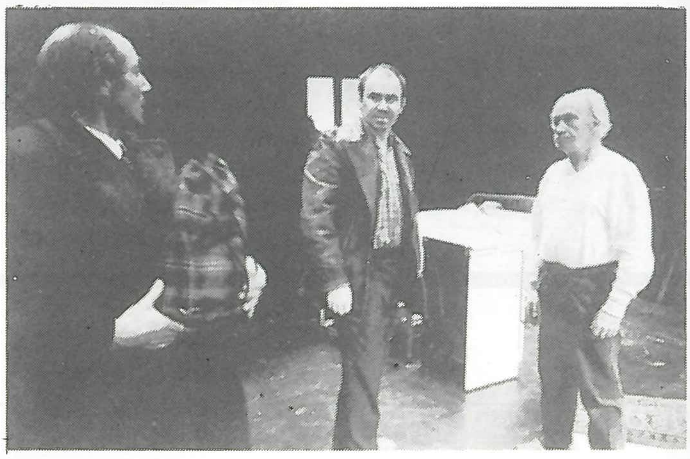

DRIES WIEME

Dries,
Toneelmensen, journalisten en anderen hebben reeds zoveel prachtige dingen over je neergeschreven.
Je zit waarschijnlijk nu fier te grinniken.
Liefst laat ik je echter zelf aan het woord.

Rose

EIGEN ENERGIE, DAT IS ALLES WAT EEN MENS KAN, ALLES WAT EEN MENS AAN MOGELIJKHEDEN HEEFT. ALS JE IN DE KOOLMIJN AFDAALT MOET JE FYSISCHE KRACHT HEBBEN WIL JE KOLEN KUNNEN KAPPEN. ZO OOK VOOR HET THEATER. JE MOET DE KRACHT BEZITTEN OM JE WERK TE DOEN. OM TE DENKEN EN TE AGEREN.

nov.'85

PERSOONLIJK BEDOEL IK DAT VOOR MIJ HET THEATER BELANGRIJK IS IN ZIJN MEDEDELING NAAR HET PUBLIEK TOE. DATGENE DAT AANSLUITING HEEFT BIJ HETGEEN ONS OMRINGT, BIJ WAAR WE MEE BEZIG ZIJN IN ONZE SAMENLEVING. MET PERIODES, MET GOLVEN, KRIJGT ONZE BELANGSTELLING ANDERE AKSENTEN. MEI '68 BVB. WAS OOK VOOR MIJ EEN BELANGRIJKE PERIODE, WAAR DE SOCIALE AKSENTEN, DE MAATSCHAPPELIJKE RELATIES, HET FUNKTIONEREN VAN EEN MAATSCHAPPIJ RELEVANT WAS. VANDAAG LIJKEN MIJ - EN DAT IS OOK DE TREND EN DAT VIND IK OOK TERUG BIJ LARS NOREN - DE INTERMENSELIJKE RELATIES BELANGRIJK. NIET IN HUN UITERLIJKE ASPEKTEN ZOALS IN DE FEUILLETONS OP DE TELEVISIE; MET "INTERMENSELIJK" BEDOEL IK ONZE EMOTIONELE VERHOUDINGEN EN DE PROBLEMEN VAN ONZE RELATIES. IK DENK DAT WE OP EEN PUNT GEKOMEN ZIJN IN ONZE LUXE EN MATERIËLE WELVAART DAT WE DAT ALLEMAAL HEBBEN BEDOLVEN: DE OUDERE SAMENLEVINGSVORMEN, DE FAMILIEVORM, DE CLAN. DE ORGANISCH GESTRUKTUREERDE SAMENLEVING HEBBEN WE DOOR DE VERWORVENHEDEN VAN ONZE KULTUUR VERDRONGEN. WE HEBBEN ONZE "NATUUR" VERDRONGEN - IK BEDOEL DAT NIET IN TERMEN VAN DE GROENEN - MAAR DAT BETEKENT DAT WE ONZE MENSELIJKE RELATIES HEBBEN VERDRONGEN. ONZE RELATIES ZIJN GEKONDITIONNEERD DOOR ALLERHANDE VERWORVENHEDEN VAN ONZE KULTUUR.

nov.'85

EEN KLANKONTWERP VOOR Annie

door Ivo Kersmaekers

De musical **ANNIE** die loopt in het Koninklijk Jeugdtheater (nog t.e.m. 3 januari) stelt zware eisen aan de klankversterking.
Want, hoewel de het orkest op band staat, wordt er door de ± 40 acteurs live gezongen op de scène.
Als klankontwerper werd Andy Goldberg aangetrokken, en hij heeft er het volgende op bedacht:
De systemen van de zaalversterking en de monitormixing zijn volledig gescheiden, maar de mengtafels zijn met elkaar verbonden.

<u>De zaalversterking</u> gebeurt met Meyer versterkers die 4 boven de toneelopening opgehangen UPA Meyers sturen (2 voor de beneden zaal en 2 voor het balkon).
Links en rechts van de toneelopening hangen nog 2 extra UPA's om een egaler klankbeeld te bekomen, en 2 USW Meyers voor de bastonen.
Deze laatsten worden apart naar de versterker gestuurd via een auxiliary kanaal waarvan de fase is omgekeerd.
Achter op de scène hangen nog twee Jamo-boxen die gebruikt worden om de geluidsindruk van uit het decor te laten vertrekken.
Tot slot hangen tegen de muren van de zaal (boven en beneden) een reeks panorama-boxjes om een surround-effect te kunnen geven.
De zaalversterking wordt bestuurd met een Soundcraft 8000 (32/8/2).

<u>De monitorversterking</u> gebeurt van op de scène.
Een Soundcraft 500 (8/8/2) stuurt 4 Hotspots die liggen op het voortoneel, 2 Turbo-luidsprekers die ophangen in de portaalbrug, en 2 Martin-luidsprekers in ophangen in de derde lichttrek, en die recht naar beneden gericht staan.
Al deze boxen zijn zó gericht, dat er een egaal klankbeeld gevormd wordt op de scène.
Al deze outputs zijn geïnsert met equalisers, de Hotspots en de Martins met grafische eq's, de Martins met een parametrische eq (Klark-Technic).
Dit om het doorfluiten van de micro's tegen te gaan.

Als <u>micro-systeem</u> wordt de volgende apparatuur gebruikt:
8 Micron draadloze microfoons
4 Countryman draadloze microfoons
2 MB 548 condensatormicrofoons, opgehangen achteraan boven het speelvlak.
2 PZM's die op het voortoneel liggen.
1 Shure 14L handmicrofoon
2 SM 58 micros op statief, vemomd als micros van de jaren '20

Aangezien er slechts 12 zendmicros zijn voor zo'n 40 acteurs, zijn veelvuldige zenderwisselingen noodzakelijk.
Daarom is er speciaal iemand aangesteld voor het onderhoud en aanbrengen van de zenders.
Het is namelijk belangrijk dat bij iedereen individueel de microfoon telkens op precies dezelfde plaats wordt geplakt, hetzij op het voorhoofd, hetzij op de wang.
Deze man lost ook eventuele storingen op die zich kunnen voordoen tijdens de voorstelling.
Hiertoe staat hij, van op zijn basis in het artiestenfoyer, constant in contact, via de Clearcom, met de monitormixer en de zaalmixer.
Hij heeft ook een koptelefoonverbinding met het hoofdmengpaneel, langs waar op zijn aanvraag bepaalde zenders Pfl beluisterd kunnen worden.

Als randapparatuur vinden wij de volgende toestellen:
De orkestband wordt weergegeven met een DAT-toestel, de effectgeluiden worden weergegeven met een Revox-B77.
De signalen van deze toestellen zijn gesplitst naar zowel het hoofdmengpaneel als de monitortafel.
In het rack zien we de Micron ontvangers, allen geïnsert met een DBX 166.
De 2 PZM's zijn geïnsert met een Aphex Compellor.
De Meyers van de zaal zijn geïnsert met een KT DN-300 grafische eq.
Als effect apparatuur stuurt men via de auxilaires nog een Lexicon PCM 70 en een Eventite H-3000.
De overblijvende auxilaires worden gebruikt om diverse stemmen Pfl naar de monitortafel te sturen.
Bovendien krijgt de monitormixer via twee subgroepen nog een stereomix van het koor toegestuurd.

Deze machine wordt draaiende gehouden door een ploeg, bestaande uit de "chief engineer" en zijn assistent, de monitormixer, de zenderwissel- en onderhoudsman en een troubleshooter.

I.K.

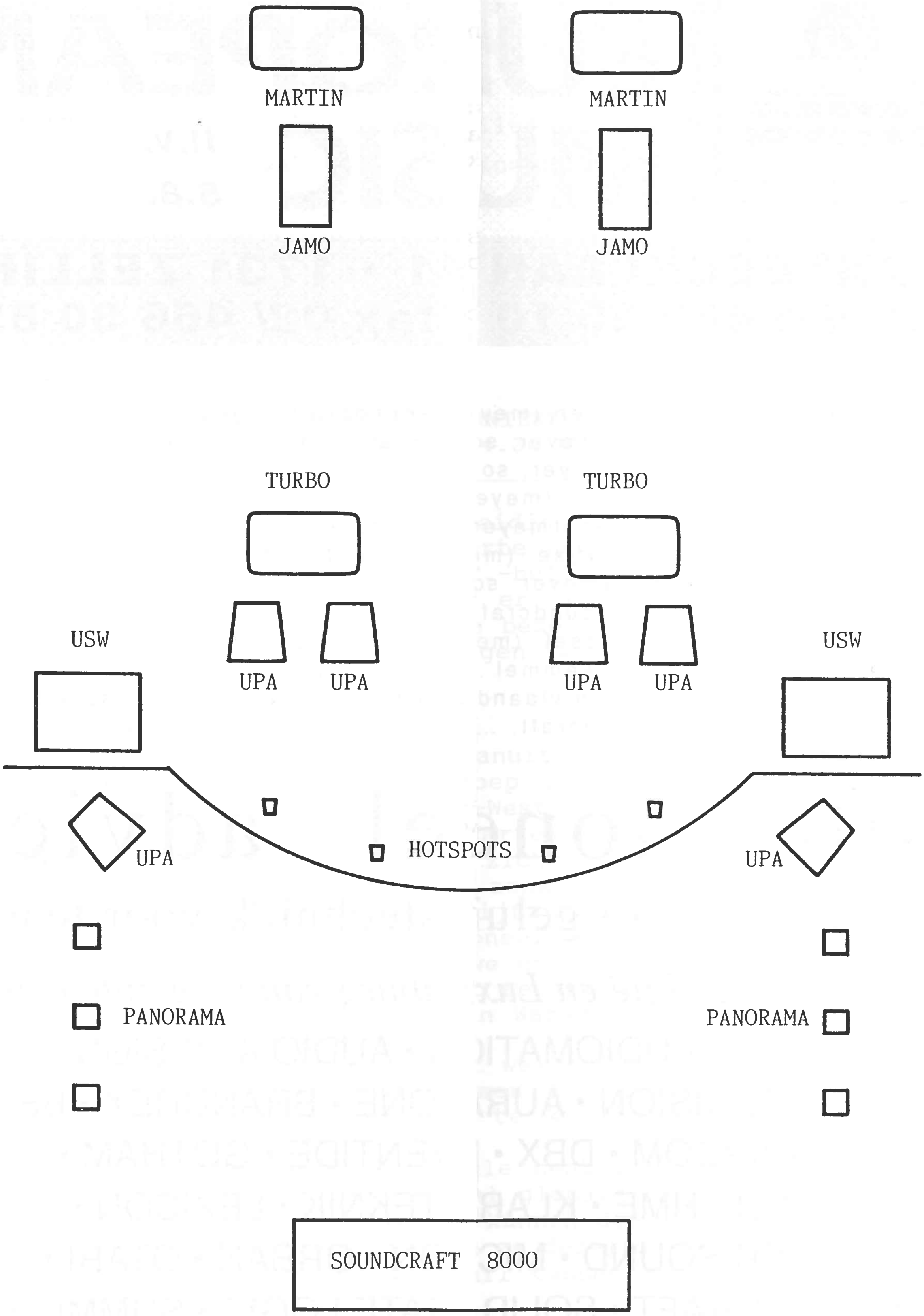
MARTIN
MARTIN
JAMO
JAMO
TURBO
TURBO
USW
USW
UPA
UPA
UPA
UPA
UPA
UPA
HOTSPOTS
PANORAMA
PANORAMA
SOUNDCRAFT 8000

TRANS EUROPEAN MUSIC n.v. s.a.

• PONTBEEKLAAN 41 • 1731 ZELLIK •
• tel. 02/ 466 50 10 • fax 02/ 466 30 82 •

enkele referenties:

- de singel • antwerpen (meyer, soundcraft, ...)
- kns • antwerpen (meyer, soundcraft, ...)
- kjt • antwerpen (meyer, soundcraft, ...)
- cc ter dilft • bornem (meyer, soundcraft, ...)
- cc strombeek-bever (meyer, soundcraft, ...)
- cc den blank • overijse (meyer, soundcraft, ...)
- casino beringen (meyer, soundcraft, ...)
- cc genk (meyer, soundcraft, ...)
- cc botanique • brussel (meyer, soundcraft, ...)
- cc de zandloper • wemmel (meyer, soundcraft, ...)
- koninklijk ballet van vlaanderen • antwerpen (meyer, soundcraft, ...)
- brtn (meyer, soundcraft, ...)
- enz. ...

professioneel advies:

15 jaar ervaring in geluidstechniek voor teater!!

importeur voor België en Luxemburg van volgende merken:

• APHEX • AUDIOMATION • AUDIO & DESIGN •
• AUDIO PRECISION • AURATONE • BRANDREX • BSS •
• CLEARCOM • DBX • EVENTIDE • GOTHAM •
• H & H • HME • KLARK TEKNIK • LEXICON •
• MEYER SOUND • MICRON • ORBAN • OTARI •
• SOUNDCRAFT • SOLID STATE LOGIC • SUMMIT •
• SURREY ELECTRONICS • SWITCHCRAFT • TRAM •
• TURBOSOUND • WESTLAKE AUDIO • dealer voor AMPEX •

REGIONALE WERKGROEP THEATERTECHNICI IN WEST-VLAANDEREN

Op initiatief van Frank D'Haene van het K.C. De Schakel in Waregem, werden de theatertechnici uit de regio Menen - Kortrijk - Waregem uitgenodigd om deel te nemen aan een eerste kontaktvergadering.
BASTT kan zulk een initiatief alleen maar toejuichen en houdt er dan ook aan Frank voor zijn inzet te feliciteren.
Hieronder volgt het integrale verslag van deze kontaktnamiddag.

Dré Darden

VERSLAG BIJEENKOMST THEATERTECHNIEKERS - REGIO MENEN-KORTRIJK-WAREGEM - VRIJDAG 18/09/92 TE 14.30 UUR

Er werd gestart met een rondleiding in de schouwburg van De Schakel. Daarna was er een korte demonstratie van een klank-installatie; mengtafel T.A.C.-bullet-AMCRON-versterking en DAS-luidsprekers. Nadien werd er vergaderd. Het verslag is thematisch opgesteld. Volgende bedenkingen, op- en aanmerkingen, verzuchtingen en verwensingen kwamen aan bod...

Wat vooraf ging
Deze vergadering is ontstaan vanuit de ARK (Aanzet tot Regionaal Kultuurbeleid). Deze groep van verantwoordelijken voor podiumkunsten in de regio Zuid-West-Vlaanderen had voorgesteld om een uitleenpool op te starten tussen de verschillende leden/instellingen. Dit is op zich een nobele gedachte. Maar zolang men niet spreekt over aankoop materiaal (budgetten), personeel en infrastruktuur blijft het daar ook bij. Vanuit Waregem wordt er wel okkasioneel materiaal uitgeleend aan centra en/of techniekers waar we goede kontakten mee onderhouden. Persoonlijk staan we niet te springen om het systeem uit te breiden, aangezien we ook in Waregem geen overschot hebben op budgetten én personeel.
Aan de andere kant zagen we het wel zitten om met de verschillende techniekers samen te komen teneinde de gelegenheid te krijgen met elkaar in kontakt te komen. Vandaar die eerste bijeenkomst.
Algauw bleek dat zowel kulturele centra, theatergezelschappen als ontmoetingscentra een aantal globale, parallelle problemen hebben. Van plaats tot plaats kunnen die wel een ander tintje hebben, maar struktureel hebben ze dezelfde oorzaak.
Er is wel een specifiek verschil tussen receptieve instellingen en produktiehuizen.

1. **Technische begroting - budgetten en aankopen**

* In sommige instellingen is er geen technische begroting. De technieker moet het hebben van de heldere momenten van de overheid (direktie of gemeente) en mag zeker zijn geloof in Sinterklaas niet verliezen.

* In andere instellingen is er wel een technische begroting maar het bedrag staat in wanverhouding tot
  1) de artistieke budgetten en/of ambities
  2) de (ongebreidelde) programmatie

  Dergelijke situatie bevordert tijdelijk de kreativiteit, en spoort de technieker aan om zo spitsvondig mogelijk om te springen met de geboden middelen. Als hij dan nog zelf zijn aankopen kan voorstellen, verdedigen en uitvoeren, dan lukt het hem nog wel. Erger is het gesteld wanneer hij het volledig aankoopproces in handen moet geven van ambtenaren die het verschil niet kennen tussen een P.C. (néé, geen personal computer) en een pipo, tussen Lee en Rosco, tussen,..... (lijstje zelf aan te vullen).

  Beheerders die dergelijke praktijken in stand houden zijn mede verantwoordelijk voor verkeerde aankopen.

  Belangen van plaatselijke middenstanders wegen hier zwaarder door dan het optimaal rendement van gemeenschapsgelden. Technieкers die in zo'n situatie zitten, hebben het helemaal niet gemakkelijk. Het is elke dag vechten tegen de bierkaai, de motivatie verzwakt, de apathie ligt op de loer...

* In een derde kategorie instellingen is er een technische begroting die volledig beantwoordt aan de behoeften van het theater of het centrum. Geen enkele van de aanwezige techniekers herkent zich in deze situatie.

2. **Raden van Beheer/Gemeentebesturen**

Dit zijn de officiële werkgevers. Op zich is dit geen feit om wakker van te liggen ware het niet dat zij in hoofdzaak de arbeidsomstandigheden van het personeel bepalen. En hier nijpt er méér dan één schoentje...

* Politiekers laten zich meestal leiden door plaatselijke partijpolitieke belangen; de echte noden van het centrum of theater zijn daaraan ondergeschikt. Kultuur als pasmunt of wisselgeld, al naargelang het partijpolitiek kader.

* In tegenstelling tot hun personeel, leggen kandidaatbeheerders geen enkel examen af. Voldoende stemmen halen bij de verkiezingen geldt als vrijbrief voor het beheer van een centrum/theater (bvb. met een jaaromzet van 25 miljoen). Op beheersvergaderingen kan men dan meemaken dat projekten van 1/2 miljoen in een wip goedgekeurd worden terwijl men evengoed een uur verhit kan debatteren over een aankoop van 10.000 BEF. Dit al naargelang de aan- of afwezigheid van bepaalde beheerders en hun humeur die avond...

* De kombinatie tussen politiek "gefoefel", gebrek aan globale visie en ondermaats beheer, maken de malaise kompleet en hypothekeren de kontinuïteit van de werking.

* Volgens ons is het ook de taak van het technisch personeel om mee te werken/sleutelen/denken/evalueren aan het geheel. Wanneer dit in een eerlijke konfrontatie gebeurt, moeten technische adviezen de werking in het algemeen zeker ten goede komen. De globale visie van alle partijen verbreedt, het totaal rendement verhoogt en het plezier in het werk (je weet wel, arbeidsvreugde!) vergroot.

3. Sociaal
Het kan ook de ambitie zijn van de werkgroep om informatie uit te wisselen over alle aspekten van het statuut en de werkomstandigheden van theatertechniekrs. Niet om de taak van de vakbond te gaan overnemen maar wel om wantoestanden te detekteren en in groep naar oplossingen te zoeken.

Belangrijkste thema's daarrond zijn arbeidsduur, overuren, weddeschalen,...

4. BASTT
Voor veel techniekers is Bastt nog altijd een "Ver-van-mijn-bed"-show. Vergaderingen gaan door in Antwerpen - het boekje verschijnt onregelmatig - het bevat niet altijd direkt bruikbare informatie - bij beheerders is er een "moeheid" waar te nemen - leden nemen weinig aktief deel aan het Bastt-gebeuren - de Bastt-uitstraling komt voornamelijk van een aantal begeesterde zielen uit de Raad van Bestuur... enz.
Persoonlijk heeft Bastt De Schakel zowel wezenlijke- als achtergrondinformatie verschaft. Fundamenteel zijn nog altijd de stage van Neerpelt en de theater technische dagen. Op het tweede plan werden/worden er kontakten gelegd die elke dag hun nut bewijzen.
In die optiek is de werkgroep een aanvulling van de Bastt-doelstellingen, maar met specifieke regionale gegevens. In vergelijking met Antwerpen, Brussel of Gent hebben we in Zuid-West-Vlaanderen voornamelijk te maken met kleinschalige projekten. En dit op het gebied van budgetten, personeel, vorming, infrastruktuur, publiek,....
Wij trachten tweemaal per jaar samen te komen rond een praktisch (rondleiding/demonstratie) en een theoretisch gegeven (statuut, kontrakten, bijscholing,...). Van elke bijeenkomst wordt er een verslag opgemaakt en verstuurd naar elke geïnteresseerde. Er is geen bestuur, er wordt geen lidgeld gevraagd en de werking is het resultaat van gemotiveerde initiatiefnemers.

<u>Kort</u>

* Volgende samenkomst wordt georganiseerd in het voorjaar '93 door Patrick Pruvoost (Antigone/Kortrijk). Verder nieuws volgt.

* Het Nederlands "Handboek Theaterbelichting" is aangekocht door De Schakel/Waregem en is ter inzage. Wel graag een seintje vooraf.

* Patrick Pruvoost deed een voorstel om technieker uit te wisselen. Hoe zoiets praktisch geregeld wordt, blijft nog een open vraag. Misschien een agendapunt voor de volgende bijeenkomst.

* Andere agendapunten doorgeven aan Patrick.

* In bijlage vindt u een (voorlopige) adressenlijst van geïnteresseerde technieker uit de streek.

* Dit verslag is aangevuld met persoonlijke bedenkingen, enkel met de bedoeling de diskussie los te weken tussen elkeen voor wie theater méér is dan een broodwinning of een politiek tussenstation,...

Frank D'haene,
De Schakel/Waregem.

twin
design

theaterdekors

hoogkamerstraat 80 a
B - 2690 temse
tel.: 03/ 771 59 69
fax: 03/ 771 58 07

AANBEVELINGEN VEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN

De Vakcommissie-Theatertechniek van de OISTAT heeft enkele jaren gewerkt aan het opstellen van aanbevelingen voor de veiligheidsvoorschriften in het theater. Deze zijn vooral gebaseerd op reeds bestaande voorschriften in Duitsland en Polen en zijn het resultaat van meerdere bijeenkomsten van de vakcommissie-theatertechniek. Deze aanbevelingen moeten bijdragen tot een doelgerichte activiteit op het gebied van veiligheid in theaters en de mogelijkheid bieden om internationale overeenkomsten te ontwerpen. Daardoor wordt de uitwisseling van theaterprodukties over de landsgrenzen vergemakkelijkt en wordt ook de humanistische gedachte van de culturele uitwisseling tussen de volkeren gediend.
De nieuwe veiligheidsvoorwaarden zijn nu ook in het Nederlands vertaald.
Wij danken de redactie van "Zichtlijnen", het orgaan van onze Nederlandse zustervereniging, die ons de toelating gaf om deze vertaling in "Aktualiteiten" te publiceren.

Dré Darden

1 Toepassingsgebied en omschrijvingen.

1.1 Toepassingsgebied:

Deze aanbevelingen gelden voor publieksruimten en gebouwen waar theater, circus, concerten, variété-voorstellingen, congressen enz. plaatsvinden. Bovendien kunnen deze voorschriften worden gebruikt voor manifestaties in de open lucht en in grote ruimten die incidenteel voor zulke manifestaties worden gebruikt.

1.2 Omschrijvingen:

a. Publieksruimtes zijn bouwwerken, of delen van bouwwerken, die bestemd zijn voor de gelijktijdige aanwezigheid van veel mensen bij manifestaties.

b. Publieksruimtes zijn ruimtes die binnen de gebouwen liggen en bestemd zijn voor manifestaties die overeenkomen met wat onder a. is genoemd en een minimum oppervlak hebben van 100 vierkante meter.

c. Een toneel is een voor uitvoeringen bestemde ruimte welke hoger ligt dan de publieksruimte en daar door wanden van kan worden afgescheiden.

De volgende soorten worden onderscheiden:

- Het kleine toneel: een toneel waarvan de oppervlakte niet groter is dan 100 vierkante meter en waarvan het plafond niet meer dan 1 meter hoger is dan de toneelopening.

- Een middelgroot toneel: een toneel zonder snoer- en rollenzolder met een grondoppervlak van max. 250 vierkante meter incl. de zijtonelen en waarvan het plafond niet meer dan 2.50 m hoger is dan de toneelopening.

- Een groot toneel: een toneel met snoer- en rollenzolder met een vloeroppervlak groter dan 250 vierkante meter incl. de zijtonelen.

d. Podium: een binnen de publieksruimte gelegen ruimte voor uitvoeringen die daar niet door wanden van afgescheiden is.

2 Toneeltechnische voorzieningen.

2.1 Begripsomschrijving.

Toneeltechnische voorzieningen in de zin van deze richtlijn zijn trek-, verzink- en hef-installaties, draaibare en schuin instelbare, alsook verrijdbare inrichtingen van toneel-, studio- en zaaltechniek die voor vracht- en/of personenvervoer respectievelijk voor het dragen van personen zijn bestemd.

Ze worden naar soort, constructieve uitvoering en functie ingedeeld in:

- Trekinrichtingen.
- Verzink- en hefinrichtingen.
- Draaibare en schuin instelbare inrichtingen.
- Verrijdbare inrichtingen.

2.1.1 - Trekinrichtingen zijn toneeltechnische voorzieningen die met de hand of machinaal worden bediend als deel van een al dan niet verplaatsbare bedrijfsinstallatie en wel:

- Handtrekken.
- Machinale trekken.
- Al dan niet verplaatsbare lieren.
- Belichtingsbruggen.
- Vlieginstallaties.

2.1.2 - Verzink- en hefinrichtingen zijn toneeltechnische voorzieningen die alleen voor verticaal transport van vracht en/of personen mogen worden gebruikt, en wel:

- Podia.
- Toneelverzinkingen.
- Orkestbakdelen.

2.1.3 - Draaibare en schuin instelbare inrichtingen zijn toneeltechnische voorzieningen die gedraaid en ten opzichte van de horizontale as schuin gezet kunnen worden, en wel:

- Draaitonelen.
- Draaischijven.
- Schuin instelbare platformen.

2.1.4 - Verrijdbare inrichtingen zijn toneeltechnische voorzieningen die onafhankelijk van plaats of daarvoor speciaal ingerichte rails kunnen worden bediend, en wel:

- Machinaal aangedreven toneelwagens.
- Belichtingstorens.
- Tribunes.

2.2 Algemeen.

2.2.1 - Toneeltechnische voorzieningen moeten door een deskundige gecontroleerd worden, en wel:

- voordat ze voor het eerst in gebruik worden genomen,
- nadat technische veranderingen zijn aangebracht,
- periodiek.

Een verslag van de controle dient schriftelijk te worden vastgelegd.

2.2.2 - Toneeltechnische voorzieningen dienen zo uitgevoerd, bediend en onderhouden te worden dat de technische veiligheid en functie te allen tijd is gewaarborgd.

2.2.3 - Controle- en onderhoudswerkzaamheden aan toneeltechnische voorzieningen mogen alleen door ter zake deskundige en bevoegde personen worden uitgevoerd.

2.2.4 - Wanneer aan toneeltechnische installaties gebreken worden vastgesteld die kunnen leiden tot schade aan personen of zaken dan dient de betreffende installatie te worden uitgeschakeld tot het gebrek is verholpen.

2.2.5 - Personen die worden belast met de bediening van een toneeltechnische installatie dienen uitvoerig op de hoogte te worden gesteld van:

- Bediening en hantering van de installatie.
- De maximale gebruiksgrenzen van de installatie.
- De noodzakelijke onderhoudsmaatregelen.
- De mogelijke optredende gevaren.
- Hoe te handelen bij ongevallen en storingen.
- De functie van de belangrijkste veiligheidsvoorzieningen.

2.3 Technische bepalingen van toneeltechnische installaties.

2.3.1 - Aanduidingen.

- Fabrikant.

Op iedere toneeltechnische installatie moet een plaatje van de fabrikant goed zichtbaar zijn aangebracht op een goed toegankelijke plaats. Op het plaatje vermelding van bouwjaar en datum van laatste controle.

- Draagvermogen.
  Aan toneeltechnische installaties moeten op een vanuit de plaats waar gewerkt wordt goed leesbaar en duurzaam aanduidingen omtrent het draagvermogen zijn aangebracht.

- Gevaar.
  Netschakelaars, noodschakelaars, noodknoppen of voorzieningen voor soortgelijke bestemmingen, alsook brandblusapparaten dienen rood te worden gemerkt, en van opschriften te zijn voorzien.

- Smeerpunten.
  Onderdelen van toneeltechnische installaties die moeten worden gecontroleerd, dienen zonder gevaar bereikt en gecontroleerd te kunnen worden. Smeerpunten moeten duidelijk worden voorzien van kenmerken.

- Inbedrijfstelling.
  Op het bedieningspaneel moeten goed zichtbare aanwijzingen omtrent het inbedrijfstellen van de installatie zijn aangegeven.

  Administratie.
  Bij onderdelen van een toneeltechnische installatie behoort een logboek waarin opgenomen: opleverdatum, laatste controle/onderhoudsbeurt, vermeldingen van storingen, verrichte reparaties, volgende controledatum.

2.3.2 - Bescherming en veiligheidsmaatregelen.

- Bescherming bij aanraking.
  Bij toneeltechnische installaties die worden aangedreven met de hand of machinaal, moeten draaiende en bewegende delen van het aandrijvingsmechanisme zo worden afgedekt of beveiligd, dat personen die zich in de ogenblikkelijke nabijheid ervan bevinden, geen letsel kunnen oplopen.

- Snelheidsbeperkingen.
  De rijsnelheid van verrijdbare installaties dient te worden aangepast aan de verhoudingen die gelden binnen het betreffende bedrijf en mogen een snelheid van een meter per seconde niet overschrijden.
  De snelheid voor trekinrichtingen zullen niet hoger zijn dan anderhalve meter per seconde.
  Voor verzink- en hefinrichtingen geldt 0.8 meter per seconde als maximum snelheid.
  De snelheid van een draaibare inrichting mag, te meten aan de buitenkant, niet hoger zijn dan anderhalve meter per seconde.

- Begrenzingsschakelaar.

- Machinaal aangedreven trekkeninstallaties, verzinkingen en hefpodia zijn voorzien van een verplicht voorgeschreven begrenzingsschakelaar voor de hoogste en de laagste stand.

- Het in werking stellen van de eindschakelaars of andere speciale voorzieningen, moet zo tijdig geschieden dat bij normale werking van de remmen onder ongunstige arbeidsomstandigheden beschadiging aan trommel, bekleding of ander onderdelen kan worden voorkomen.

- Bij toneeltechnische installaties aangedreven door elektromotoren dienen de eindschakelaars als hoofdstroomschakelaars, of over relais als het gaat om stuurstroomschakelaars, de stroomvoorziening van de motor te onderbreken. De tegengestelde beweging moet na inschakeling van de eindschakelaar vanuit het bedieningspaneel kunnen worden gestuurd.

- Noodschakelaars.

  Voor zover de hoofdschakelaar van toneeltechnische installaties niet binnen handbereik van de bedieningsfunctionaris is aangebracht, moet zich op het bedieningspaneel een noodschakelaar bevinden die de stroomvoorziening voor de motoren direct of indirect onderbreekt.

2.4 Voorschriften voor bouwelementen.

2.4.1 - Aandrijvingen.

- Gelede verbindingen tussen de aaandrijving en een draaischijf, draaitrommel, spindel, kettingwiel etc. kunnen onbeperkt worden gebruikt.

- Bij verticaal beweegbare toneeltechnische installaties zijn geleidingen die wrijving veroorzaken alleen toegestaan wanneer een daarbij behorende berekening aanwezig is, respectievelijk voorzieningen waardoor bij uitvallen van deze geleidingen geen gevaar kan ontstaan. Bij gebruik van V-snaren moeten minstens 3 V-snaren aanwezig zijn, terwijl gebruik van platte aandrijfriemen niet is toegestaan.

- Bij toneeltechnische installaties met hydraulische aandrijving dient ontoelaatbare verhoging van de druk beslist te worden vermeden. Voor de eindposities moeten eindschakelaars aanwezig zijn.

- Gebruikt men pijpleidingen voor hydraulische installaties, dan moeten die worden berekend naar het nu volgende staatje van veiligheidsnormen bij axiale en radiale vervorming en breuk.

  Materiaal met kwaliteitsnorm:
  tegen vervormen S=1,7
  tegen breuk S=2,2

  Bij de constructie dient te worden voorkomen dat bij storing of breuk in een hydraulische installatie neergaande bewegingen worden veroorzaakt die de vracht laten zakken met een grotere snelheid dan volgens de gebruiksnorm is toegestaan.

- Bij toneeltechnische installaties die naar keuze met de hand of machinaal kunnen worden aangedreven dient altijd een aandrijvingsmechanisme verplicht zijn uitgeschakeld zolang gewerkt wordt met het andere mechanisme.

- Toneeltechnische installaties die met de hand worden bediend moeten zo zijn geconstrueerd dat de noodzakelijk daarvoor aan te wenden kracht nooit meer bedraagt dan 250 N per persoon.

- Bij een aandrijvingsmechanisme dat een draaiende beweging omzet in een heen en weer gaande, is perslucht niet toegestaan.

- Het laten zakken van lasten moet bij machinaal aangedreven hefinstallaties geschieden met ingeschakelde motor. Hiervan uitgezonderd worden brandschermen en hydraulisch aangedreven hefinstallaties.

2.4.2 - Rem- en blokkeerinrichtingen.

- Lieren met handaandrijving moeten tegen teruglopen een automatische blokkeerinrichting en een automatische rem bevatten.
  Bij zelfremmende aandrijvingen kan hiervan natuurlijk worden afgezien. De remmen van lieren met handaandrijving dienen te worden voorzien van onder druk werkende remmen, wanneer althans die lieren niet zijn uitgerust met veiligheidsslingers.
  De blokkeerinrichting voor die slingers mag slechts zo veel ruimte bieden dat bij het teruglopen van de slinger een hoek van 60 graden niet wordt overschreden.
  De blokkeringspal mag niet uitneembaar zijn.

- Lieren met veiligheidsslingers die gewichten in de lucht moeten kunnen laten hangen, dienen een met de hand bedienbare trommelrem te hebben. Het daarvoor te gebruiken remelement moet direct op de trommel aansluiten.

- Machinaal aangedreven hefwerktuigen van toneeltechnische installaties dienen met automatisch werkende remmen te zijn uitgerust.

- Hefwerktuigen van toneeltechnische installaties die elektrisch worden aangedreven en waarbij personenvervoer wordt beoogd, moeten zijn uitgerust met twee onafhankelijk van elkaar werkende remmen. Een rem moet daarbij zo zijn aangebracht dat de werking ervan niet wordt geblokkeerd door schade die kan ontstaan in de aandrijvingsapparatuur.
  Elke rem moet apart controleerbaar zijn.
  Bij aanwezigheid van een tegengewicht is slechts een rem vereist. Bij zelfblokkerende hefinstallaties is alleen de rem voorgeschreven die ook werkt bij schade aan het aandrijvingsmechanisme.

  Trekinrichtingen die niet met worm en wormwiel worden aangedreven, dienen twee remmen te hebben.

  Bij een aandrijving met ingebouwd blokkeringsmechanischme en bij tandheugelinstallaties met twee zelfblokkerende remmechanismen kan van remmen worden afgezien.

- Machinaal voortbewogen draaibare en verrijdbare installaties moeten elk met een rem zijn uitgerust.
  Uitgezonderd daarvan zijn draaibare en verrijdbare installaties met een zelfremmende constructie.

- De remmen moeten zo worden afgesteld dat de massa onder alle omstandigheden veilig wordt afgeremd en staande gehouden.
  De remcapaciteit moet tenminste anderhalf keer de remkracht bedragen die nodig is om de massa tot stilstand te brengen.

- De remmen van een elektrisch voortbewogen toneelinstallatie moeten elektrisch geopend en door een bedienbare drukveer of door een gewicht gesloten worden.

2.4.3 - Kabeltrommels.

- Machinaal aangedreven trommels moeten zo worden uitgevoerd dat de wikkeling van draden of kettingen gestuurd naast elkaar verloopt. Ze moeten hiertoe van een voor de draad passende gleuf worden voorzien.

- De trommels dienen te worden voorzien van wangen die een diameter hebben van minimaal 1,5 keer de diameter van de betreffende draad of ketting in opgerolde toestand.
- Moet bij ontlasten van de draden bij draadtrommels rekening gehouden worden met rek in de desbetreffende draad, dan moeten de voorzieningen worden aangebracht die dit rekken afdoende tegengaan.

- De lengte van de kabel moet zo worden berekend dat zich in de uiterste stand nog minstens twee windingen van de betreffende kabel of draad op de trommel bevinden; daarbij tellen de windingen die dienen voor bevestiging van de draad of kabel niet mee.

- De diameter van draadtrommels en draadrollen moet tenminste het 20-voud, de diameter van aangedreven rollen moet tenminste het 25-voud bedragen van de diameter van de draad.

- De zijafwijking van de betreffende draad of kabel ten opzichte van de groef mag bij trommels, draadrollen en kettingwielen niet meer dan 4 graden bedragen.

2.4.4 - Ophanginrichtingen.

2.4.4.1 - Ophanging.
Wanneer in toneeltechnische installaties hefinrichtingen, bedoeld voor het vervoer of verblijf van personen zijn opgehangen aan draden of kettingen, dan dienen tenminste twee onafhankelijk van elkaar functionerende ophangingselementen te worden toegepast.
Een loos meelopende draad geldt als ophanginrichting.
Schakelkettingen met meer dan twee schakels per lid gelden als meerdere onafhankelijk van elkaar functionerende ophanginrichtingen.
De last moet min of meer gelijkmatig over de verschillende ophangingsmiddelen worden verdeeld.

2.4.4.2 - Touwen.
Koord en kunststofvezeltouw is als ophangmiddel niet toegestaan.
Touw is alleen bij horizontaal voortbewogen of met de hand bediende toneeltechnische installaties toegestaan.

2.4.4.3 - Vaststelling van de diameter van de draden.

- Bij horizontaal voortbewogen toneeltechnische installaties moeten draden met tenminste zesvoudige veiligheid ten opzichte van de aanwezige breuksterkte worden bemeten.

- Bij verticaal voortbewogen toneeltechnische installaties moeten draden met tenminste x-voudige zekerheid ten opzichte van de aanwezige breuksterkte worden toegepast.

- Als uitgangspunt voor de belasting van de betreffende draden moet de ongustigst denkbare situatie worden aangehouden.

- De breukvastheid van de voor staaldraden gebruikte materialen moet tenminstè 1200 N per vierkante mm bedragen en mag niet hoger zijn dan 1800 N per vierkante mm.

2.4.4.4 - Kabelbevestiging.

- Kabels moeten door splitsen, talurietklemmen of andere erkende draadverbindingen van een oog zijn voorzien. Bevestiging door middel van staaldraadklemmen is niet toegestaan.

- Bij bevestiging door middel van een talurietklem is het toegestaan om het loshangende draaddeel met een staaldraadklem te bevestigen.

- De bevestiging van draden op trommels dient te geschieden met tenminste drie klemstukken die geborgd zijn tegen losraken.

2.4.4.5 - Veiligheid bij kabelontspanning.

Aan verticaal bewogen toneeltechnische installaties die door middel van trommels worden aangedreven moet een voorziening zijn aangebracht die de aandrijving stopt als de spanning op de kabels wegvalt.

2.5 Machinerieen en/of hulpmiddelen onder het toneel.

2.5.1 - De vloeren van theaters, podia en andere vlakken waarop uitvoeringen plaatsvinden moeten glijvast en splintervrij zijn. Vloerbedekking, tapijten, matten en andere materialen waarmee vloeren bekleed kunnen worden mogen geen plooien vertonen en niet verschuiven.

2.5.2 - Alle soorten draaitonelen en draaischijven moeten zo geïnstalleerd zijn dat het uitlopen na het afschakelen van de krachtbron - aan de buitenzijde van de

draaicirkel gemeten - niet meer dan 4 procent bedraagt van de diameter van de draaischijfcirkel.
Bij demontabele draaischijven behoren deze voorschriften in de gebruiksaanwijzing voor montage te worden opgenomen en altijd bij de draaischijf aanwezig te zijn.

2.5.3 - De afstand van het vaste en het bewegende deel van het speelvlak mag niet meer dan 20 millimeter bedragen. Indien het reisdecor betreft mag de afstand niet meer dan 30 millimeter bedragen.

2.5.4 - De beweging van podiumdelen van onder uit het toneel moet kenbaar gemaakt worden door optische en akoestische signalen.
De optische signalen moeten daar worden aangebracht waar door de beweging van toneeldelen personen gevaar zouden kunnen lopen.
De akoestische signalen moeten aanhouden tot het toneeldeel dat in beweging was, tot stilstand gekomen is.
Wanneer de akoestische signalen niet gehoord mogen worden tijdens een voorstelling, moeten bij het begin van de generale repetitie-periode andere veiligheidsmaatregelen genomen worden.
Over zin en nut van deze signalen, alsook over het gebruik ervan, moeten personen die ermee werken worden geinstrueerd.

2.5.5 - Luiken die toegang geven tot ruimten onder de toneelvloer mogen pas geopend of gesloten worden wanneer de leidinggevende toneelmeester daarvoor opdracht geeft.
Openingen in de toneelvloer moeten naar behoren beveiligd zijn.

2.5.6 - Het beweegbare podiumdeel mag alleen op aanwijzing van een verantwoordelijke of daarvoor verantwoordelijk gestelde toneelmeester met inachtneming van de veiligheidsmaatregelen betreden c.q. begaan of verlaten worden.

2.5.7 - Het betreden of verlaten van podiumdelen of verzinkingen die in beweging zijn, is verboden.

2.5.8 - Bewegende toneelwagens mogen alleen van achteren en/of de zijkant betreden worden.
Er moeten voorzorgsmaatregelen genomen worden die een gevaarloos begaan en verlaten van deze toneelwagens garanderen.

2.5.9 - Onder het toneel mogen geen brandbare decors of decordelen opgeslagen worden.

2.6 Toneelinstallaties boven de toneelvloer.

2.6.1 - Bij het gebruik van handtrekken dient er de voorkeur aan gegeven te worden, het gewicht van ingehangen decordelen of doeken door middel van contragewicht aan de gewichtenstang van de trek in balans te brengen.

2.6.2 - De contragewichtstangen van trekken moeten zo worden gemaakt dat zij aan de boven- en onderbegrenzing niet hard op het begrenzingsijzer slaan; deze klap dient afgedempt te worden.
De opgestapelde contragewichten moeten tegen vallen van de contragewichtstang beveiligd worden.
Het totaal van de met de hand oplegbare contragewichten mag per gewichtenstang niet zwaarder zijn dan 250 N.
De trekkenwand dient afgeschermd te zijn tegen eventueel vallende contragewichten.
Alleen waar de trek bediend wordt of contragewichten worden opgelegd mag een ruimte van 2,20 m hoog vrij blijven.
De bedieningsplaatsen moeten met een leuning beveiligd zijn en er moeten schopranden zijn aangebracht.
Bij gebruik van diverse soorten trekinrichtingen moet erop gelet worden dat geen personen in de contragewichtbaan van de machinaal bewogen installaties kunnen geraken.
Bij opslag van contragewichten boven vloeren waarop gelopen kan worden dienen voorzieningen tegen vallen aanwezig te zijn.

2.6.3 - Trekinrichtingen dienen zo te zijn geconstrueerd dat onbevoegden er niet bij kunnen komen.
Voor hangende decorstukken dienen bevestigingselementen gebruikt te worden die niet vanzelf los kunnen raken.

2.6.4 - Voor ophangingen van vlieginstallaties dienen staalkabels met minimaal 18-voudige veilige werkbelasting te worden gebruikt.
Een juiste kabelgeleiding moet ervoor zorgen dat de ingehangen personen tijdens het vliegen niet tegen vaste toneel- of decordelen geslingerd kunnen worden.
Er dient voor gezorgd te worden dat de vlieginrichting zonder gevaar bestegen en verlaten kan worden.

2.6.5 - Lasten van 100 N of meer dienen door een dubbele ophanging en een vangkabel te worden beveiligd.

2.6.6 - Zij- en loopbruggen van de installatie boven het toneel mogen alleen betreden worden door bevoegden. De draagkracht per vierkante meter vloeroppervlakte dient te zijn aangegeven.

2.6.7 - Voor belichtingsbruggen en loopvlakken die niet direct met de zijbruggen in verbinding staan moeten voorzieningen worden aangebracht waardoor de arbeidsplaats zonder gevaar kan worden bereikt.

2.6.8 - Met werkzaamheden op rollenzolders of aan andere installaties boven het toneel mag pas worden begonnen als zich in het werkterrein bevindende trekken geblokkeerd zijn en op het bedieningspaneel en op het toneel waarschuwingsborden zijn aangebracht.
De daaronder liggende toneeldelen en-bruggen moeten worden afgesloten zodat ze niet betreden kunnen worden.

2.6.9 - Op de rollenzolder mogen geen voorwerpen worden opgeslagen of voor korte tijd worden neergezet.

3 Toneelbelichtingsinstallaties.

3.1 Belichtingsinstallaties die uitsluitend bestemd zijn voor het belichten van scènes op het toneel, podia en speelvlakken - ook in de open lucht. Hiertoe behoren:

- Generatoren of transformatoren met hoofd- en onderverdeling.
- Kabel- en lichtnetten.
- Lichtregelinstallaties.
- Toneelbelichtingsapparatuur.

3.2 Elektrische toneelbelichtingsinstallaties dienen overeenkomstig de voor elektrotechniek geldende regels binnen een land te worden ingericht, bediend en onderhouden.

Onder alle omstandigheden dienen voorzorgsmaatregelen tegen het optreden van hogere spanning te worden genomen.

Met omgang en onderhoud van elektrotechnische installaties mogen alleen deskundige personen worden belast.

3.3 Belichtingsapparatuur moet van een extra beveiliging tegen af- en omvallen voorzien worden.

De beveiliging moet uit niet-brandbaar materiaal bestaan.

Schijnwerperstatieven dienen tegen omvallen te worden beveiligd.

Kleurfilters moeten vervaardigd zijn uit niet brandbaar materiaal.

3.4 Belichtingsapparaten moeten zo ver van brandbaar materiaal verwijderd zijn dat dit noch door stralings-, noch door convectie kan ontbranden.

3.5 Vaste lichtregelinstallaties mogen in vergader- en publieksruimten slechts dan worden opgesteld wanneer er alleen stuurstroom van de lichtregelgedeelten door geschakeld wordt.

4 Veiligheidsvoorzieningen.

4.1 Hiertoe behoren:
- brandschermen.
- rookluiken.
- brandslangen en brandblussers.
- brandmelders en alarminstallaties.
- noodverlichting.
- noodstroom omroepinstallatie
- bedrijfsnoodplan

Ze dienen ter bescherming van het leven en de gezondheid van bezoekers en personeel in publieksruimten en gebouwen als bedoeld onder 1.1 en ter verhindering respectievelijk beperking van schade door brand en ander calamiteiten.

4.1.1 - Veiligheidsvoorzieningen moeten worden bewaakt.
Het functioneren ervan moet met regelmatige tussenpozen - als regel 1 keer per jaar - worden gecontroleerd door bevoegde controleorganen.
Van de controle moet schriftelijk verslag worden gedaan. ♦

... krijgt een vervolg

PODIUM

Vakuitgave voor podiumtechniek en theatermanagement
jaargang 10, nummer 5, oktober 1992

* De musical Cyrano die nu door Vlaanderen en Nederland reist, blinkt uit in technische mogelijkheden.
Behalve een uitgebreide lichtinstallatie met bewegende spots en scrollers allerhande, een klankinstallatie met ondermeer 18 zenders, en een programmeerbare 56 kanaals Midas XL3 mengtafel met moving faders, is ook het decor de moeite waard om te zien.
De vloer bevat een aantal hydraulische systemen, waardoor hellingen verrijzen, die kunnen veranderen in trappen enz.
Verder zijn er twee grote balkconstrukties, die vanuit de coulissen worden op en neer geklapt, en een indrukwekkende wand van 8,5 bij 5,5 meter die naar beneden komt en om zijn as draait.

* Een nieuw lichtorgel, de Pathfinder van Celco, wordt voorgesteld.
Hij beschikt over 48 dimmerkanalen en 12 kanalen om bewegende spots, scrollers enz. aan te sturen.

* Ook de Luikse opera heeft de voordelen van "business seats" ontdekt.
Bij zakelijk ontmoetingen zou het lichtere ballet- en operette-repertoire tot de favorieten behoren.
Gaat de Luikse opera nu zijn programmatiebeleid aanpassen?

* Maastricht heeft met Theater Vrijthof een nieuwe zaal.
Met een zitcapaciteit van 900 stoelen, en een speelvlak van 22x16 meter kan dit een groot theater genoemd worden.
De trekhoogte is 21 meter, en er zijn 48 trekken.
De 180 lichtkringen worden bediend met een Compulight computer.
Voor de klank is er gekozen voor een beperkt Renkus Heinz-systeem gestuurd door Quad versterkers.

*Theater te Water speelt reeds tien jaar in theaterschip De Verwondering.
Hiermee varen ze langs, hoofdzakelijk, Noord-Nederlands havens om elk jaar zo'n 80 voorstellingen volkstoneel te laten zien.

I.K.

MINARDSCHOUWBURG TE GENT
een vernieuwde Volksschouwburg.

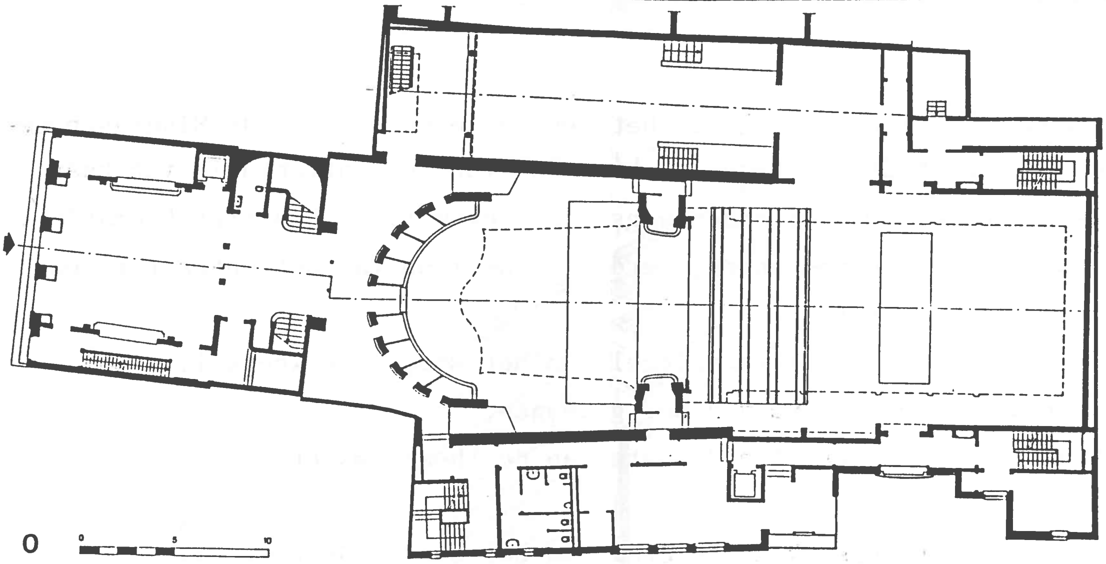

Theatergebouwen hebben in de geschiedenis van de architectuur en de stedebouw steeds een bijzondere plaats ingenomen, voornamelijk omwille van hun relatie tot het stedelijk gebeuren.
De Grieken bouwden hun amfitheaters op een plek aan de rand van de stad, ingebouwd in de helling van een berg, bij een tempel.
De Romeinen verburgerlijkten het theater door het in te planten in het centrum van de stad, naast het publiek gebeuren op het forum.
In de Renaissance werden de eerste overdekte toneelzalen gebouwd, o.a. door Palladio. Aanvankelijk werd de ruimte als een copie van het stedelijk plein opgevat. Doorheen een triomfboog kreeg het publiek uitzicht op de ideale stad. Het spel situeerde zich vóór dit kader tussen het publiek, zoals het theater in de middeleeuwen in open lucht. De ruimte was trouwens omgeven door een zuilengaanderij en de zoldering beschilderd met een blauwe lucht.
Onder invloed van het Elisabethaans theater, ontwikkelde het theatergebouw zich later tot een ellipsvormige ruimte omgeven door vertikaal boven elkaar geplaatste balkons en loges, van waaruit men de hele ruimte kon overzien.
Het spel verplaatste zich achter het architecturale kader, binnen de illusoire ruimte, de spiegel van de werkelijkheid.
Het theater werd meteen ook een ontmoetingsplaats voor de burgers, een plek om te zien en gezien te worden.
De laatste honderd jaar is de theatermaker op zoek gegaan om het ietwat verloren gegane kontakt met het publiek te herwaarderen.
Zo gingen sommigen opnieuw vóór het kader spelen op een proscenium dat men in de zaal uitbouwde. Anderen probeerden nieuwe vormen uit, zich inspirerend op middeleeuwse of exotische theatervormen.
Zo ontstonden vaak theatergebouwen met tal van spelmogelijkheden, maar waar de geest ontbrak, een meerwaarde die er in de historische theaters wel was, omdat de mens er onwillekeurig met het verleden geconfronteerd wordt.

De fundamentele vraagstelling bij het renovatieconcept van de Minardschouwburg situeert zich om die reden op het vlak van de confrontatie van haar historische context met de hedendaagse en toekomstige theaterproblematiek. Drie welomlijnde uitgangspunten, werden in de loop van het ontwerpproces systematisch uitgewerkt:

1. theater als verlengstuk en spiegel van het stedelijk weefsel,
2. theater als laboratorium van het geheugen,
3. theater als werkplaats ten dienste van de theatermaker.

1. Theater als verlengstuk en spiegel van het stedelijk weefsel.

Ook Minard had bij het concipiëren van zijn Volksschouwburg in 1847 een multifunctionele ruimte voor ogen.
"De foyer-zael, zeer ruim en zwierig versierd met alles wat de kunstherleving ons het bevalligst en rykst in lystwerk heeft nagelaten, heeft door eene galery met de eerste logiën gemeenschap. Beiden kunnen met de schouwburgzael vereenigd worden by middel van een houten vloer, op dien des tooneels passende, en aldus eene enkele zael van honderd zes en vyftig voeten uitgestrektheid vormen."
Deze passage verscheen in het tijdschrift "De Eendragt" op 9 mei 1847 en werd als bijlage gevoegd aan de nota over het historisch onderzoek verricht door de Dienst Monumenten van de Stad Gent.
In ons ontwerp hebben we de scène maximaal achteraan uitgebouwd, zodat er meer ruimte komt voor het spel. Gekoppeld aan de creatie van een horizontale houten vloer, die zoals in het project van Minard, op diverse plaatsen kan opengelegd worden voor eventuele zitplaatsen, orkestbak en ondertoneel, ontstaat er een overdekte straat. In een dergelijke ruimte kunnen aktiviteiten analoog aan het straatgebeuren mogelijk worden.
Daarom worden ook de balkons achter het kader doorgetrokken en toegankelijk gemaakt voor het publiek.
De ruimte wordt geëscorteerd door enkele trappenhuizen die in verbinding staan met een gang onder de zaal naar de Korianderstraat waar een geherwaardeerd inkomgebied gecreëerd wordt, wat ook het lossen en laden van materiaal ten goede komt.

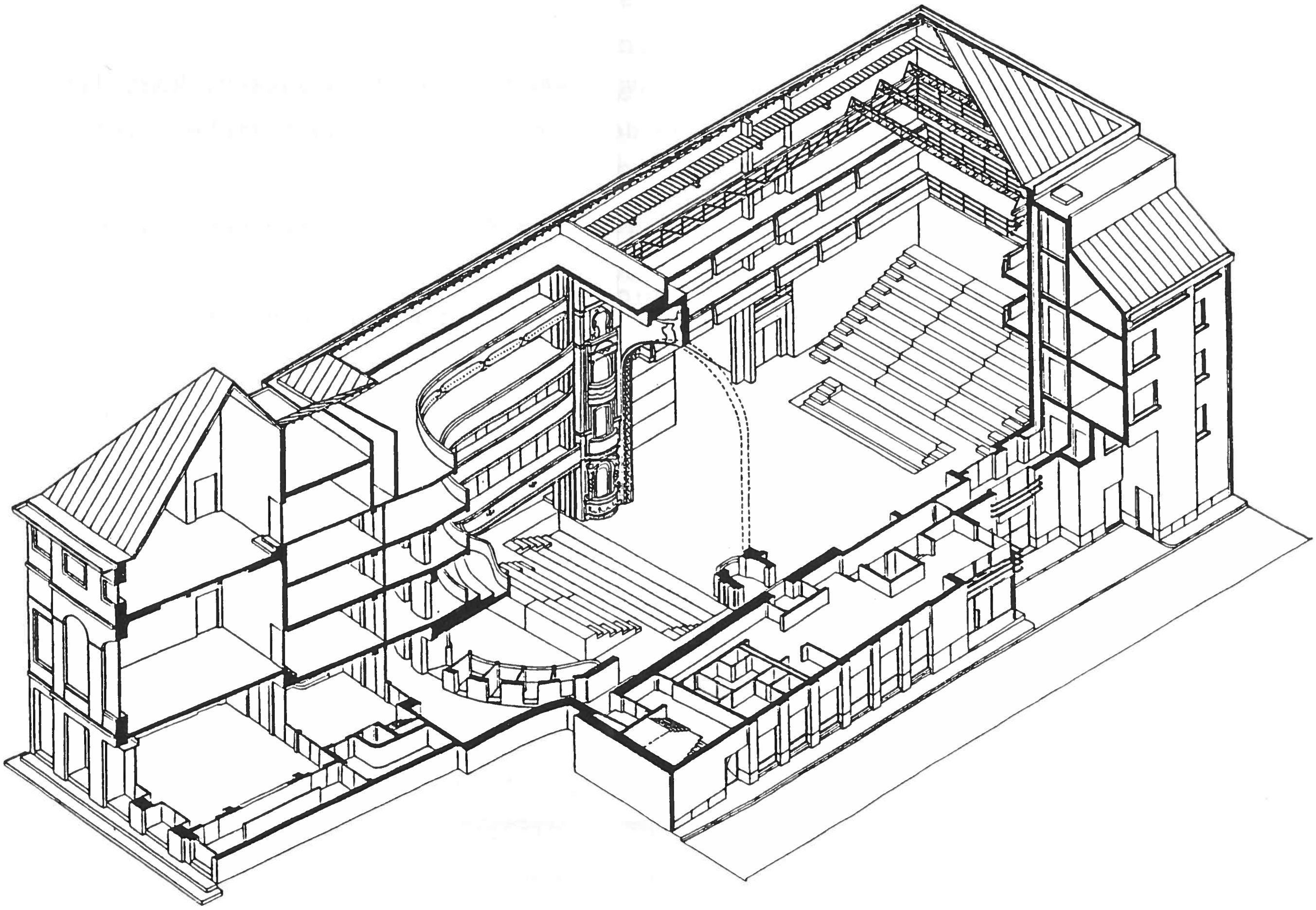

2. Theater als laboratorium voor het geheugen.

Architecturaal worden hierdoor 3 sferen gecreëerd: het inkomgebouw aan de Walpoortstraat, in hoofdzaak neo-klassiek van bouwstijl, gevolgd door de historische zaal in meer frivole stijl en weelderig stucwerk, en een aangebouwd gedeelte van heden, als antwoord op het verleden.

Het architecturale kader krijgt hierdoor een verruimde betekenis.

Met ingehangen voordoek behoudt het de sfeer en de spelsituatie van vroeger: het Italiaans theater.

In zijn opengewerkte vorm staat het als een triomfboog in de ruimte, ongeveer centraal, als historisch monument, als het geheugen van de theatermaker, en als keerpunt tussen heden en verleden.

De theatermaker zal behalve de spelsituatie en de verhoudingen met het publiek verplicht worden ook de verhoudingen tot de architecturale omgeving te bepalen, of er minstens over na te denken.

Het frontale spel is mogelijk zowel in historische als in hedendaagse context.

Hetzelfde geldt voor het 'Théâtre en rond'.

3. Theater als werkplaats.

Met een zaalcapaciteit die varieert van 300 tot 630 zitplaatsen, komt dit straatconcept volledig tegemoet aan de eisen van de brandveiligheid inzake vluchtwegen.
Een hefpodium zorgt ervoor dat de tribunes snel aan- en afgevoerd kunnen worden naar een ondergelegen bergplaats.
Tegelijk verzorgt het ook de aan- en afvoer van dekorstukken, of doet dienst als podium bij het spel.
Bij het uitwerken van de plannen hebben we veel aandacht besteed aan het harmonisch inbouwen van de theatertechnische middelen, rekening houdend met de omvang van het gebouw, zijn historische context en zijn toekomstige functie als receptief centrum.
Het ondertoneel met de bestaande constructie wordt gerestaureerd en functioneel herplaatst in de vloer.
Het vierde balkon wordt ingericht als technische ruimte, zowel vóór als achter het kader. Het wordt uitgerust met verrijdbare lichtstrukturen die onafhankelijk van de gebouwde omgeving opgesteld zijn.
Op die manier kan de theatermaker zelf beslissen om de historische ruimte in al zijn gaafheid te voorschijn te toveren voor het publiek, dan wel in kontrast met elementen uit deze tijd.
Eclectisch gestructureerd, naar het beeld van onze hedendaagse stad, zijn we overtuigd dat deze ruimte in de toekomst nieuwe impulsen voor het theater kan teweegbrengen, voornamelijk op het vlak van de participatie.

Luc Dhooghe/Rose Werckx nov.'92

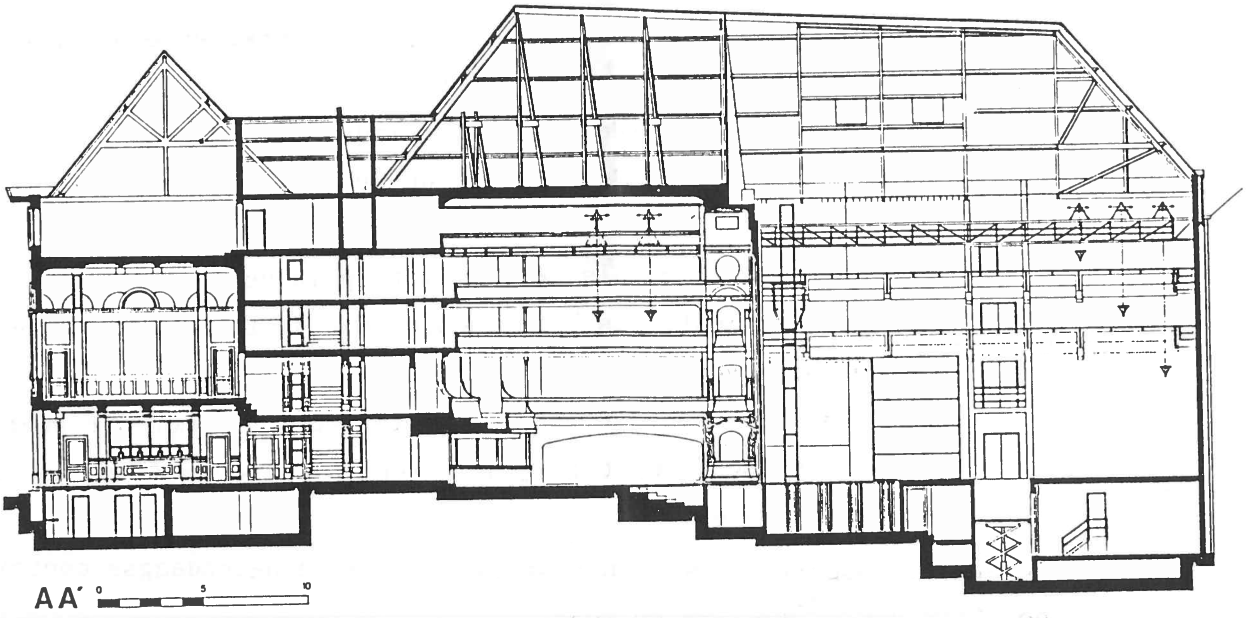

AA'

BASTT - NIEUWS

Tijdens de algemene ledenvergadering van juni ll. werden enkele organisatorische wijzigingen voorgesteld en aangenomen.

1) Vanaf 1 januari 1993 wordt het lidmaatschap per kalenderjaar gerekend.
2) Vanaf dezelfde datum wordt het lidgeld verhoogd tot 750.-fr. per jaar.

Ingevolge deze beide besluiten vinden jullie in dit nummer het overschrijvingsformulier voor het lidgeld 1993.

Vanaf dezelfde datum is er nog een administratieve wijziging:
De zetel van de vereniging blijft in de Stadsschouwburg te Antwerpen met adres :

Meistraat 2
2000 ANTWERPEN
Tel.: 03/231.97.50 - fax: 03/225 10 89

Het secretariaat verhuisd naar :

Campinaweg 10
2960 St. Job in 't Goor
Tel.: 03/663 29 38 - fax: 03/663 29 38

Dit jaar zal de basiscursus THEATERTECHNIEK opnieuw gegeven worden.
Aanvang op maandag 7 juni tot en met vrijdag 11 juni '93.
Voor nadere informatie belt U naar Roger Pottier op 03/216.10.93.

KULTUURCENTRUM "DE SCHAKEL"
Schakelstraat 8
8790 WAREGEM
056/62.13.40

wenst aan te werven :
- 1 Teatertechnieker met ervaring (m. - vr.)
- Niveau A 2 (mech. - elektr.)
- Max. leeftijdsgrens 40 jaar
- Militieplicht volbracht
- Bereid tot onregelmatige werktijden. (laat-avond + weekend werk)

Alle inlichtingen : Mevr. Ria MERLIER (dir.)

ERRATA

ERRATA TTgids

- pagina 12, 14, 15, 17:

ADB
Leuvensesteenweg 585
B-1930 Zaventem
02/ 722 17 11 - fax 722 17 64
*(zie pagina **50**)*

ADB
Leuvensesteenweg 585
B-1930 Zaventem
02/ 722 17 11 - fax 722 17 64
*(zie pagina **50**)*

ADB
Leuvensesteenweg 585
B-1930 Zaventem
02/ 722 17 11 - fax 722 17 64
*(zie pagina **50**)*

ADB
Leuvensesteenweg 585
B-1930 Zaventem
02/ 722 17 11 - fax 722 17 64
*(zie pagina **50**)*

ADB
Leuvensesteenweg 585
B-1930 Zaventem
02/ 722 17 11 - fax 722 17 64
*(zie pagina **50**)*

ADB
Leuvensesteenweg 585
B-1930 Zaventem
02/ 722 17 11 - fax 722 17 64
*(zie pagina **50**)*

- pagina 19:

AUKES THEATERTECHNIEK bv
Veemarkt 100
NL-1019 DE Amsterdam
00 31 20/ 694 49 **96**
fax / 694 62 61
(zie hiernaast)

- pagina 72, 73

ADB
Leuvensesteenweg 585
B-1930 Zaventem
02/ 722 17 11 - fax 722 17 64
*(zie pagina **50**)*

ADB
Leuvensesteenweg 585
B-1930 Zaventem
02/ 722 17 11 - fax 722 17 64
*(zie pagina **50**)*

2 TTgids 1992

PANDORA: ADRESWIJZIGING

Everaertstraat 69

B-2060 Antwerpen

Tel: 03/236 84 40

Fax: 03/236 23 02

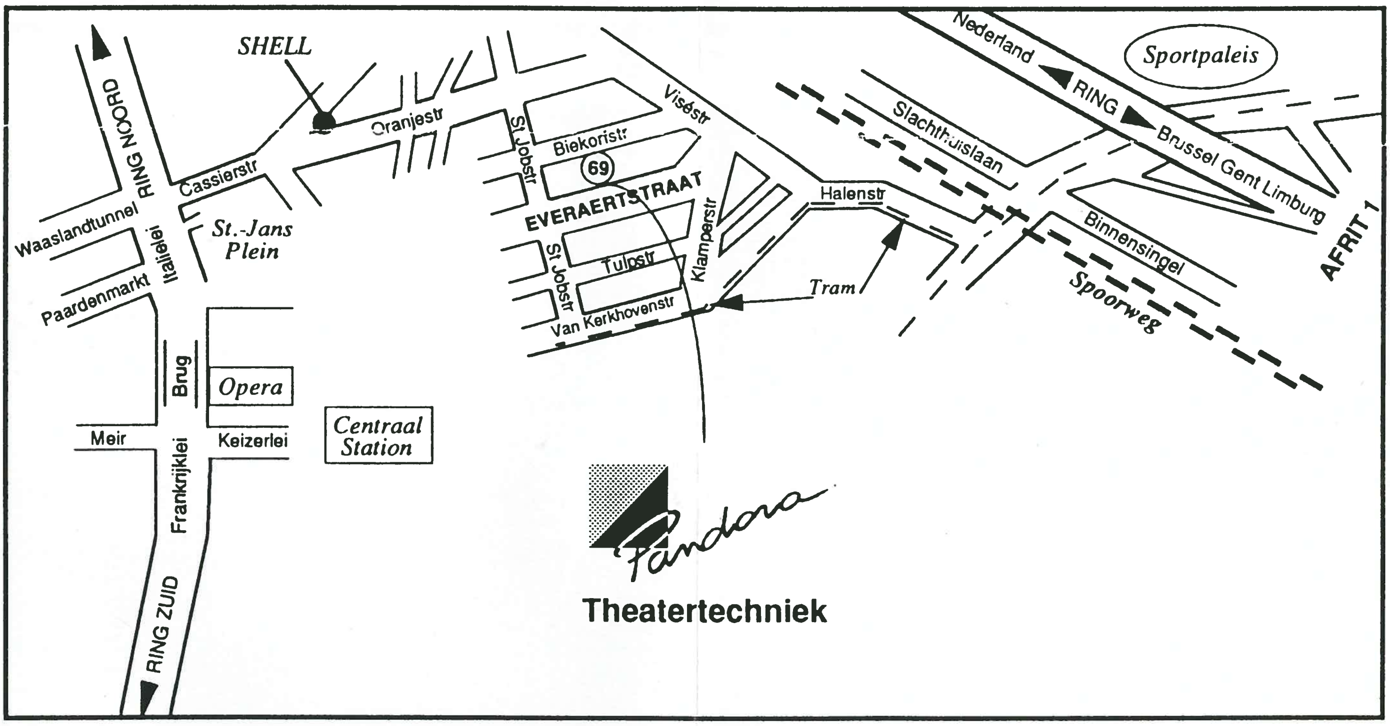

Sylvère Derveaux

alle weefsels voor dekor
grote breedten

Kapellestraat 17
B-8720 Wakken
056/ 60 22 53 - fax / 60 82 35

De moed om te doden **met**
Ingrid de Vos en Dries Wieme